ՅԱՒԵԼՈՒԱԾ
ՄԱՍԻՍ ԼՐԱԳՐՈՅ

ՀԻՆԳՇԱԲԹԻ 14 ՅՈՒՆՎԱՐ 1871

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՕԼԻՍ 14 ՅՈՒՆՎԱՐ

ՎԵՐՋԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Զուէյցերիա

Պերն 20 յունվ.

Բասէլէ տը Բոմէրս լրագիրը կառաջարկէ որ Զուիցերիա Դաշնակցութեան օգնութեան բանակ մը ղրկէ՝ Գերմանիոյ մէջ տրգիլուած գերի զօրքերը ազատելու եւ Ալզասի մշանկենաւորը գրաւումն տրգիլելու համար։ Դաշնիոյ համակրութիւն ցուցնող բոլոր լրագրերն Ալզասի մէջ տրգիլուած են Գերմանական իշխանութեանց ձեռքը։

Բրուսիական

Կոյսն աս Կոյսրուհին

Վէրսայլ 21 յունվ.

Թշնամին երէկ առաւօտ ամբողջապէս փարիզ քաշուեցաւ։ Յէն Քըլըսի առջեւ ալ 16 տարոյնու 250 մորդ գերի բռնեցինք։

Սէն—Քանթէնի մօտ Դաշնակցոց լրած բոլոր կրակոցն անցուցա 15000էն աւելի է։ Մեք 9000 գերի բռնած ենք։ Թշնամին մինչեւ վերանալէն եւ Ցուէ քաշուեցաւ, եւ նորէն փամպրէն գըրաւեց։

Վէրսայլ 21 յունվ.

Պաշտօնական։ —Փարիզի ռմբակոծութիւնը վերջին օրերս անընդհատ շարունակեցաւ։ Մեր թնդանօթներն այսօր Սէն—Ջընիի դէմ ուղղուեցան։

Յունվ. 21 ին գիշերը դաշնիացիք Շամպնի մօտ Լանուվէհրներու, երկու դումարտակներու, դէմ անակնկալ յարձակում մ՝ըրին, բայց՝ անյաջող եւ։ Թրէսբօֆի զօրապետը 20—21 ին գիշերը Վէօբ, Սոյլէ եւ Բէրուզ գիւղերը գրաւեց։ 6 պղ տպոց եւ 80 մորդ գերի բռնեցինք։ Մեր կորուստը շատ է։ Ցանմխինէնչորս մարտիկոց տպոր առաւաւնէ 'ի վեր կրակ կընեն՝ գիւղատոպէս Վէրսայլի պարտէզն գէմ։

Վէրսայլ 22 յունվ.

Պաշտօնական։— Փարիզի առջեւ Սէն—Ջընիի դէմ ռմբակոծութիւնը ըստ արդիւնք ունեցաւ։ Այսօր թշնամոյն կրակը գրեթէ բարձրացաւ։ Սէն—Ջընիի եւ Փարիզի մէջ քանի մը հրդեհներ ծնցան։ Յոգնուեց գնդապետի տեղակալին դունդը վերջին Մէօզի մօտ շարժուն պահապան գնդօրները սպաւեց։ Թշնամին 180 մարդ. կորցուցաւ։ մեր կորուստն է 4 վիրաւոր։

Գերմանական

Ցիժոն 22 յունվ.

Այս առաւօտ Բրուսիացիք բազմաթիւ զօրքով, թնդանօթներով եւ հեծեալներով Ցիժոնի վրայ յարձակեցան։ Այլ եւ այլ կողմներ եղան Ցիքոնի, Նոյրի, Գոնթէն—Պրասէի, Թարտենի եւ Սէն—Սէնի շրջակաները (այս ամէն գիւղերը Ցիժոնի շրջանակին մէջ են)։ Սէնոյթիի Բիչիոթիի եւ Փոշաքի դէմ կռիւ խիստ կատաղի եղաւ եւ մինչեւ երեկոյն տեւեց։ Բիչիոթիի պահ մը պաշարուելէ ետեւ յաղթութեամբ ազատեց։ Մենոթիի իր գերիները պահեց։ Դաշնիացոց կորուստը շատ է։ բայց թշնամոյն տուելի շատ։ Դաշնիացոց եւ Բրուսիացոց բանակներն կարաւ խիստ մօտ են, կը կարծուի որ պատերազմը վաղը նորէն պիտի սկսի։

Մարսիլիա 23 յունվ.

Էլոնի Քուռիէ լրագիրը կըսէ թէ Գէրիթրի առջեւ պաշարեալ չրջանակները տկարացած են, եւ քաղաքին երկու դռներուն պայքարումը վերջացած է։

Պէլֆորի շարժուն պահապան գունդերն Լէոն հասած դիրերը կրսեն թէ Բրուսիացիք 21ին եւ 22ինգիժ օրի վրայ յարձակելով բոլորովին եւ քշեցին։

Գերմանական

Պրուսել 21 յունվ.

Լիմոալ Պելժ լրագիրը կըսէ թէ վերջին օրերս 94000 Գերմանացի նոր զօրք զրկուեցան Դաշնիա. պահեստի զօրքերն եւ առաջնագիծ վիրաւորները ալ քիչ օրէն հոն ղրկուի երթան։ քարտքայլին պաշտօն վարող ոստաները զինուորական ծառայութեան հրաւիրուած են, եւ սպայի ատեղակալներկամ երկրորդներն սպայի աստիճան ստանան։ որ Բրուսիոյ մէջ մինչեւ այսօր չատած բան չէր։ Նոյն լրագիրը կաւելցնէ թէ մինչեւ հիմա Ալզասէն 12000 կամաւոր գոսպած են Դաշնիական բանակը։ Բելճիական Գերմանական Լոզէթ լրագրին զինուորական թղթակցին հեռագիրը կը դրէ։ « Փարիզ առաւ թնդանօթ ունի, որք բարձրագոյն դիրքից մէջ լրատոր մեծ հոգ կը պատճառեն մեզ։ Շատ նեղութամբ Դաշնիացիք մեծ դիմադրութիւն ցոյց կուտան։ իրենց թնդանօթները մեր վրայ ուղղուած կը պահեն՝ մեր ուշադրութիւնն այն կողմը դարձնելու համար, եւ ատոնք թեամբ այն կողմերուն վրայ կը յարձակին՝ որ մեր գիրքն աւելի բաց է իրենց հարուածներուն։»

Իտալական

Ֆիորէնցա 24 յունվ.

Գ. Ժիւլ Ֆաւր Փարիզէն Լոնդրա երթալու համար գինուորական անցագիր մ՝առացաւ Գ. Գիամբէթէն։ Տիժոնի առջեւ, կարիզարտեանք մեծ յաջողութիւն ձեռք բերին։ Բիչիոթիի (կարիզարտի օրդին) Բրուսիացոց 6 ԸԴ դունդին գրոչակն առաւ։

Գ. Կամպէթիա հիմա Լիլ կը գրաւուի։

Կ՝ասուգուի թէ Դաշնիացոց Ֆուրիէն դուրս բրած վերջին յարձակումը չէ յաջողած։

Գերմանական

Ցիժոն 23 յունվ.

Այսօր Բրուսիացիք բաւական յարձակում մ՝ըրին քաղաքին կէմ։ եւ հինգ ժամ պատերազմ եղաւ եւ յաղթուելով ետ քաշուեցան։ Բիչիոթիի Դրաքիզոլի կիսարաժինը Բրուսիացոց 16 րդ դունդին դրոշակը գերի առաւ։ Թշնամին խիստ մեծ կորուստ ունեցաւ։

Բրուսիական

Վէրսայլ 23 յունվ.

Գաշտնական։— Հարաւի գերմանական բանակին դունդերը 21 ին Ցոլ քաղաքը գրաւեցին թնդիւ կռուելէ մ՝ետեւ, եւ 230 երկաթեայ ղ.ոյ կառք առին պաշարով եղարով եւ հագուստով լցուն։ 22 ին դաշնիացոց ոգոտ հրացանաւորները Նանսիի եւ Թուլի մէջ տեղը Մոզել գետին վրայի երկաթուղին կամուրջը փչուեցին։ Հիւսիսի կողմը մեր տաւջին բանակն երկիրը թշնամիներէն ազատ մինչեւ բերդերը։

Աւստրիական

Վիէննա 24 յունվ.

Բոլոր լրագիրք բարիացած են Պիսմարքի կոմսին պատասխանին դէմ որ ժիւլ Ֆաւրի թղթատարը չուզեր դեսպանաժողովը երթալու։ Այս բանիս մէջ Ռուսիոյ մտադրութիւնը կը կասկածուի։

Վարչական կէս պաշտօնական թերթ մը լրագիրը կըսէ թէ Հերկոս. պատերազմող ազգաց ներկայ վիճակին մէջ չէզոք տէրութեանց կողմէ խաղաղական միջնորդութիւն մ՝ անհնարին է, եւ նպատակաւոր առթի մը սպասելու հարկադրեալ են։

Բամպրէ անձնատուր եղաւ։ Ցիժոն դեռ չէր առնուած 23 ին։ Բիչիոթիի Բրուսիացոց մէկ դրոշակը գերի առաւ։ Գերմանական զօրաց կորուստը խիստ մեծ է։

Լիմոնի մէջ կեդրոնական նոր բանակ մը կը կազմուի որ Օրլէանի վրայ պիտի ղրկուի։ Բրուսիացիք Օրպէք քաղաքը գրաւեցին։

Ժիւս Վիէնոյի 122

Ամերիկան

Լոնդրա 24 յունվ.

Պ. Կամպէթիա շարաթ օրը Լիլ հասաւ, եւ առենախօսութիւն մ՝ըրաւ՝ նորէն յայտնելով թէ ազգը հաստատութեամբ միացը դրած է պատերազմին անխնայ շարունակել՝ մինչեւ որ թշնամին բորոտին փճանայ։ Ֆէոերպ գրագիրը քաղաքական յայտարարութիւն մը հրատարակեց յայտնելով թէ քանի մ՝օր հանդիստ եւեւ։ Նորէն թշնամոյն դէմ օրիստ քաղաքացիներ մէջ պատերազմական խորհուրդ մ՝եղաւ։ որմէ ետքը Կամպէթիա Լաֆայէթ գնաց։ Բրուսիացիք Լանկիի ռմբակոծութիւնն ուժգնապէս կը շարունակեն։

Իտալական

Ֆիորէնցա 24 յունվ.

Կը հաստատեն թէ Թունուզի վեճը կարգադրուելու վրայ է։ Թունուզի անգլիական հեւագրատոսը հասնելը է Պէյը որ Իտալիոյ առաջարկութիւնները կաստարէ։

Ֆիորէնցա 25 յունվ.

Կարիզարտեանց յաջողութիւնը Պորտէն հետ հեւագրերն ալ կը հաստատեն, բայց վերջերի հեւագրերը բնաւ խոսքը չեն ըներ։

Պորտօ 24 յունվ.

Գաւառապետաց ու զգեստ պաշտօնական հեւագիր մը կըսէ։—Երեկ Ցիժոնի ճակատամարտէն ետեւ թշնամին Մէրինիի, Նոյմ-Լաֆիի եւ Ցուվինեի-Լէսկի կողմը փախաւ։ Մեր բոլոր զօրքերն իրենց պարտքը կատարեցին։ Հոմ-Ցանի շարժուն պահապան գնդերը մեկ մասը ժամանակին հասնելով կուրն մատակից եղան։ Ընդհանուր կողմը նշանակութեան արժանի դէպք մը չկայ։ թշնամին ետ քաշուելու երեւոյթ ունի։ Մայենի գաւառն ազատ է։ Թշնամին Ալանսոնէն քաշուեցաւ։ Ալսիեզրի կողմը Լիոնէն Գզանոն տանող երկաթուղին Գինեմի մօտ կոչուեցաւ։ Բրուսիացոց Հնարքներէն Փարիզէն լուր չկայ։

Անգլական

Լոնդրա 24 յունվ.

Փարիզէն դուրս եղած վերջին մեծ յարձակման ան յաջողութիւնը զգուշութիւն պատճառեց Փարիզի Լիկի. ոյսը բաժինով արուիլ ռիսուդ։ Ժիւլ Ֆաւրի չուզել Փարիզէն մեկնիլ։

Խորհրդի Ընթերցարանը լրագիրը կը ծանուցանէ թէ վերջին օրերս Օկիւսիա Թաղուհին Գերլինի Հատորը գանուելուի հեւագիր մ՝ըստացաւ որ Ամբոնի ապահովիչին Բըլուսիացոց ձեռքն անցնելը կը ծանուցանէր։

Թագուհին կարծեց թէ այն հեւագրերն հրապարակաւ կարդալով հասարակութեան բերկրութիւն պիտի պատճառէր, բայց փոխանակ ծափահարութեան՝ ուրուն կ՝սպասեր, պիտի դիմեն խաղաղութիւն աղաղակը միայն հնչեց թատրոնին մէջ։

Թագուհին զարհուրելով եւ դայլայլած դուրս եկաւ։

Պրիւնսուէնէն գրուած նամակ մը կը ծանուցանէ թէ Գուրպաթի զօրապետը՝ վերջին կռիւներուն մէջ բազում գերի բռնած է Գերմանացոց զօրքերէն, որոց՝1600 Պրէմեան զրկուած են։

ՆԵՐՔԻՆ ԼՈՒՐԵՐ

Մայրաքաղաքս հրատարակուած Ցար ոչ. Պոսֆոր անուն գաղտիներէն լրագիրը բարձրագոյն հրամանու. երկամեայ գադարման դատապարտուեցաւ՝ իր յունվ. 23 թուին մէջ գրած Յուլիանին կառավարութեան գէմ թշնամանոյ յօդուած մը հրատարակած ըլլալուն պատճառաւ։

Գասիրէթի լրագիրը կը ծանուցանէ թէ Գալատայի վիլայէթին կուսակալ Մխոնաթ փաշան՝ առժամանակեայ կերպիւ Ս. Գոլոս գալու հրաման խնդրած ըլլալով Բ. Դռանէն, այս հրամանը շնորհուեցաւ։

Իզմիրի Ընթարթիալ լրագիրը կը ծանուցանէ թէ տեղւոյն սատիկանութեան փութաջան խուզարկութեանց շնորհիւ գողերու ընդարձակ ընկերութիւն մը գտնուել է, որոյ մեկ ճիւղը Աշաքէն մինչեւ Աղէքսանդրիա կը կը ասրտածէր, եւ միւս ճիւղերնալ Իզմիրի Մանիսայի եւ Գոլոյ մէջ են։ Այս գիւղերն դրոյ բաղնիքներ եւ դաղտնիմարքներ (եաթաքի բրոնուել են)։

Նոր հաստատուած Օսմանեան Քլիւպին անդամները գրական ընկերութիւն մը կազմեցին՝ այս նպատակաւ որ իրենց պարապոյ ժամերն օգտակար գրոց լսարանութեան ետեւեն, այն է բարոյական, փիլիսոփայութեան, գեղջկի դպրութեանց եւ գիտութեանց գիրքերու։

Այս ընկերութեան նախագահն է Բարձր Մաւսմաֆա Ցադիլ փաշան եւ փոխ—նախագահն է Վահմ. Սինոնի էֆէնտին։ Իսկ անդամներն են՝ Իսրահիմ փաշա, Սաչէդ պէյ, Մահմուդ պէյ՝ Ալի պէյ, Հապգի պէյ, Ցահրի պէյ, եւ այլն եւ այլն։

Մուրատ—Ցափայէլեան փարձարանաց վարչի ուսուցիչներն՝ քանի մը տարիէ 'ի վեր գործադրած սոփրութիւնն համեմատ տարեգարձի չրջիկ կոչունք մը ելեւոի տան յատակիկոյ կիրակի օրը Վալիդիի ճաշարանին մէջ, եւ նոյնինքն տարիներուն պէս ուսումնասիրական ատենախօսութիւններ պիտի ընեն։

ԿՈՍՏԱՆԴՆՈՒՊՕԼԻՍ
ԿՕՉԱՐԸ ԱՌՈՒՏՈՒ

13 յունվ.	չորեքշաբթի իրիկուն	41
14 »	հինգշաբթի առաւօտ՝	
	բացուեցաւ	47	25
	կէս օր	47	30